МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ КАФЕДРА ИНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Лабораторна робота №10
з дисципліни
"Операційні системи"
Тема
««Програмування керуванням процесами в ОС Unix»
Варіант 6

Виконав: Студент групи AI-203 Шуляк М.Р. **Мета:** вивчити особливості обміну інформацією між процесами за допомогою іменованих каналів, керування потоками, а також синхронізацію процесів через семафори та м'ютекси.

Завдання для виконання:

2 Завлання

2.1 Робота з іменованими каналами

- 2.1.1 В домашньому каталозі вашого користувача створіть іменований канал з використанням команди mkfifo:
 - назва каналу співпадає з вашим прізвищем у транслітерації
 - права доступу до каналу (можна лише читати та писати власнику).
- 2.1.2 Підключіть до іменованого каналу процес, який буде в нього писати за такими командами:
 - отримати зміст каталогу /etc
- отримати назви файлів, які починаються з букви вашого прізвища у транслітерації.
- 2.1.3 Перейдіть до нового терміналу роботи з ОС Linux та створіть процес, який буде читати зі створеного раніше каналу.
- 2.1.4 Поверніться до 1-го терміналу та підключіть до іменованого каналу процес, який буде в нього писати, архівуючи файл командою gzip -c < pipe > file1.gz

де pipe — назва вашого каналу, file 1.gz — назва файлу, який буде створено в результаті архівації

2.1.5 Перейдіть до 2-го терміналу роботи з ОС Linux та створіть процес, який буде читати зі створеного раніше каналу, архівуючи файл /etc/passwd

2.2 Програмування іменованих каналів

Повторіть попереднє завдання, але пункт 2.1.1 виконайте через програмування іменованого каналу за прикладом з рисунку 1.

2.3 Програмування потоків

За прикладом з рисунку 2 розробіть програму керування потоками, в якій в помідомленнях буде вказано ваще прізвище латиницею.

Виконайте програму за вказаним прикладом.

2.4 Програмування семафорів

За прикладом з рисунку 3 розробіть програму керування семафором, в якій в помідомленнях буде вказано ваше прізвище латиницею.

Виконайте програму в двох терміналах за вказаним прикладом.

Хід роботи

```
[shulyak mikola@vpsj3IeQ ~]$ mkfifo shulyak
[shulyak mikola@vpsj3IeQ ~]$ chmod u=rx,g=,o= shulyak
[shulyak mikola@vpsj3IeQ ~]$ ls -1
or-x---- 1 shulyak_mikola shulyak_mikola
                                                             0 Jun 2 20:48 shulyak
                                                            10.2
[shulyak mikola@vpsj3IeQ ~]$ ls /etc | grep '^g' > shulyak
 shulyak_mikola@vpsj3leQ;~
                                                                                                 shuly
                                                                                                         ^ loging shul
[shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$ chmod u=wr,g=,o= shulyak
[shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$ ls /etc | grep '^g' > shulyak
[shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$ [
                                                                                                          Last fa
                                                                                                          There w
                                                                                                          Last lo
                                                                                                          [shulya
                                                                                                          gconf
                                                                                                          gcrypt
                                                                                                          ghostsc
                                                                                                          glvnd
                                                                                                          gnupg
                                                                                                          groff
                                                                                                          group
                                                                                                          group-
                                                                                                          grub2.c
                                                                                                          grub.d
                                                                                                          gshadow
                                                                                                          gshadow
                                                                                                          ass
                                                                                                          assprox
                                                                                                         ∨ [shulya
                                                                                                             🧬 shu
 shulyak_mikola@vpsj3leQ:~
                                                                                                  [shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$ ls /etc | grep '^g' > shulyak
                                                                                                          ∧ gcrypt
[shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$ gzip -c < shulyak > filel.gz
[shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$ [
                                                                                                            ghosts
                                                                                                            glvnd
                                                                                                            gnupg
                                                                                                            groff
                                                                                                            group
                                                                                                            group-
                                                                                                            grub2
                                                                                                            grub.
                                                                                                            gshade
                                                                                                            gshad
                                                                                                            gss
                                                                                                            gsspro
                                                                                                            [shuly
                                                                                                            root:
                                                                                                            bin:x
                                                                                                            daemor
                                                                                                            adm:x
                                                                                                            lp:x:4
                                                                                                            sync:
                                                                                                            shutdo
                                                                                                            halt::
                                                                                                            mail::
                                                                                                          v operat
```

```
#include <sys/stat.h>
#include <fontl.h>
#include <string.h>
#include <stdio.h>
#define NAMEDPIPE NAME "shulyak 2"
#define BUFSIZE 50
int main(int argc, char **argv) {
        int fd, len;
        char buf[BUFSIZE];
        if (mkfifo (NAMEDPIPE NAME, 0777) {
                 fprintf(stderr, "Error in mkfifo. \n");
                return 1:
        printf("%s is created.\n", NAMEDPIPE NAME);
        if ((fd = open(NAMEDPIPE NAME, 0 RDONLY)) <= 0) {
                 fprintf(stderr, "Error in open!\n");
                return 1:
        Ŧ.
        printf("%s is opened\n", NAMEDPIPE NAME);
        do {
                memset(buf, '\0', BUFSIZE);
                if((len = read(fd,buf,BUFSIZE-1)) <= 0){
                         printf("END!\n");
                         close(fd);
                         remove(NAMEDPIPE NAME);
                         return 0;
        printf("Incoming mssg (%d): %s\n",len,buf);
        }while(1);
7
```

```
[shulyak_mikola@vpsj3leQ.~]$ ls /etc | grep '^g' > shulyak
[shulyak_mikola@vpsj3leQ.~]$ gzip -c < shulyak > filel.gz
[shulyak_mikola@vpsj3leQ.~]$ ls /etc | grep "^g" > shulyak_2
[shulyak_mikola@vpsj3leQ.~]$ ]
```

```
#include <stdio.h>
#include <pthread.h>
int main() {
        pthread_t f2_thread, f1_thread;
        void *f2(), *f1();
        int i1 = 10, i2 = 10;
        pthread_create(&f1_thread, NULL, f1, &i1);
        pthread_create(&f2_thread, NULL, f2, &i2);
        pthread_join(f1_thread, NULL);
        pthread_join(f2_thread, NULL);
        return 0;
void *f1 (int *x) {
        int i, n;
        n = *x;
        for (i = 1; i < n; ++i) {
                 printf("shulyak (f1): %d\n", i);
                 sleep(1);
        pthread_exit(0);
}
void *f2 (int *x) {
        int i, n;
        n = *x;
        for (i = 1; i < n; ++i) {
                 printf("shulyak(f2): %d\n", i);
                 sleep(1);
        pthread_exit(0);
[shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$gcc -o pthread pthread.c -lpthread
[shulyak_mikola@vpsj3IeQ ~]$./pthread
shulyak(f1): 1
shulyak (f2): 1
shulyak(f1): 2
```

```
#include <fcntl.h>
#include <sys/stat.h>
#include <semaphore.h>
#include <stdio.h>
#define SEMAPHORE NAME "/shulyak semaphore"
int main(int argc, char ** argv) {
        sem_t *sem;
        if (argc != 2) {
                if ((sem = sem_open(SEMAPHORE_NAME, 0_CREAT, 0777, 0)) == SEM_FAIL
                        fprintf(stderr, "shulyak sem_open error");
                        return 1;
                printf("sem_open. shulyak semophore is taken.\nWaiting for it to be
                if (sem_wait(sem) < 0)
                        fprintf(stderr, "shulyak sem_wait error.\n");
                if (sem_close(sem) < 0)
                        fprintf(stderr, "shulyak sem_close error. \n");
                return 0;
        } else {
                printf("Dropping shulyak semaphore...\n");
                if ((sem = sem_open(SEMAPHORE_NAME, 0)) = SEM_FAILED) {
                        fprintf(stderr, "shulyak sem_open error.\n");
                sem_post(sem);
                printf("sem_post. shulyak semaphore dropped");
                return 0;
```

Висновок:

В результаті виконання лабораторної роботи, були вивчені особливості обміну інформацією між процесами за допомогою іменованих каналів, керування потоками, а також синхронізацію процесів через семафори та м'ютекси. Усі завдання були однакві по складності.